

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНИЙ СЕМІНАР У ЛЬВОВІ

Філологічне наукове життя Львівського національного університету імені І.Я. Франка у березні 2009р. було означене важливою подією: 26–27 березня проходила школа-семінар із соціолінгвістики, у рамках якої 27 березня відбувся черговий VI Всеукраїнський соціолінгвістичний семінар, співорганізатором якого постійно виступає Інститут української мови НАНУ.

Близько тридцяти студентів-філологів зі Львова, Києва, Вінниці, Харкова, Луганська, Сум, Горлівки, Тернополя, Івано-Франківська, Луцька, Ялти, Одеси, Херсона виступили з науковими повідомленнями, тематика яких засвідчила не тільки спектр наукових зацікавлень молодих науковців, а й пріоритетні напрями сучасної української соціолінгвістики, у рідчисті яких ці зацікавлення природно формуються й розвиваються. На макросоціолінгвістичній проблематиці двомовності були зосереджені доповіді студентів, що мешкають на Східній Україні: *"Білінгвізм на Донбасі: реальність чи принциповість?"*, *"Диглосія двомовності України як соціолінгвістична проблема."*

Значний інтерес у молодого наукового покоління викликають проблеми українського мовного субстандарту, які досліджують на живому мовному матеріалі, із залученням даних польових досліджень, що були віддзеркалені у доповідях про елементи суржику в живому й публічному мовленні; про жаргон банківських працівників; про лайку й вульгаризми в україномовному комунікативному просторі. Відчутний інтерес до лінгвогендерологічної проблематики, що була озвучена в студіях про гендерно нейтральну лексику в сучасних англійських засобах масової комунікації, гендерний аспект герундію у жанрі «лекція», про гендерні стереотипи у фразеології сучасної німецької мови; а також до вікового параметру комунікації на прикладі соціолекту підлітка. У полі зору молодих науковців перебувають дискурсивні практики сучасного українського соціуму (політичне мовлення, реклам-

ний дискурс), жанрове розмаїття мови (міські вивіски, фронтове листування), інтернет-комунікація. Серія доповідей переконливо за-свідчила знакову для сучасної соціолінгвістики інтеграцію з іншими філологічними дисциплінами: ономастикою, когнітивною лінгвістикою, психолінгвістикою, етнолінгвістикою.

Тематика наукових доповідей на семінарі стосувалась переважно загальнотеоретичних та термінологічних аспектів сучасної соціолінгвістики: *Соціолінгвістика – шлях від “що” мовознавства до “чому” мовознавства* (Г. Мацюк), *Національні особливості сучасної мовної політики* (Л. Масенко), *Соціолінгвістичний аспект дослідження двомовності в Україні* (Я. Радевич-Винницький), *Соціолінгвістична проблематика в аспекті сучасних лінгвістичних теорій* (В. Ригованова), *Мова як засіб формування соціального простору* (Н. Карпенко), *Ідіолект: поняттєво-термінологічна парадигма* (Л. Ставицька), *Лінгвонім “мова” в контексті позамовних чинників* (І. Фаріон). Не залишилась поза увагою проблематика діахронної соціолінгвістики: *“Німий ювілей” Тараса Шевченка в 1914 році: національно-мовний аспект* (В. Статєєва), *Соціально-граматичний запит на граматику української мови у другій половині XIX ст.* (О. Горда), *Мовна ситуація на Закарпатті в 20 – 30-х рр. XIX ст. у порівнянні з підгорським періодом* (Я. Лукачина); належна увага була приділена сучасній урбанолінгвістиці (І. Брага, О. Галай, Д. Данильчук, І. Кудрейко), вивченню мови мовних меншин, зокрема польської у Львові (Л. Король), дискурсу телевізійних новин (І. Стецюк), періодики (В. Шляхова), соціокомунікативним аспектам мовної діяльності: *Формули соціального етикету в художній прозі Івана Франка: вітання* (М. Гавриш), *Особливості компліментів жінок і чоловіків* (О. Руда).

Організація семінару уможливила творчий зацікавлений діалог між досвідченими науковцями і науковою молоддю, який виявився плідним для обох сторін. Студенти змогли почути схвальні й критичні оцінки своєї діяльності, вислухати поради, рекомендації, взяти участь у науковій дискусії. Для зрілих вчених постала в усій очевидності потреба створення фундаментальних теоретичних і методологічних праць із соціолінгвістики, так само, як написання підручників, розробки шкільних факультативних курсів і програм, орієнтованих на вивчення мови в актуальному соціальному режимі «тут і тепер».

Леся Ставицька (м. Київ)

Lesya Stavytska

SOCIOLINGUISTIC SEMINAR IN LVIV

Some words about the reports on the sociolinguistic seminar which took place in Lviv (26–27 March 2009).

Keywords: sociolinguistic seminar, information.